

**Kecskeméti Corvin Mátyás Általános Iskola
Kertvárosi Általános Iskolája**

etika tantárgy

6. osztály

TANMENET

Készítette: Bahorné Villám Andrea

Kecskemét, 2017.09.1.

Bevezetés

A tanmenet az EMMI 110/2012 (VI. 4.) Kormányrendelet (NAT 2012), az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 2. melléklet Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára 2.206 Erkölcstan megnevezésű kerettanterv előírásainak és a helyi tantervnek megfelelően készült.

Tankönyvek:

KAPAI Éva: *Erkölcstan* 6. Mozaik Kiadó, Szeged, 2014.

Heti óraszám: 1

Éves óraszám: 36

10%-os órakeret felhasználása: a témakörök több órában való feldolgozására, amit a témaköröknél pirossal jelöltem

TANTERVI FELOSZTÁS

Tematikus egység	óraszám a kerettantervben	óraszám a helyi tantervben
Test és lélek	6	6 + 1
Kapcsolat, barátság, szeretet	5	5 + 1
Kortársi csoportok	6	6 + 1
Társadalmi együttélés	5	5 + 1
A technikai fejlődés hatásai	5	5
A mindenséget kutató ember	5	5
Összesen	32	32 + 4

Nevelési-fejlesztési célok:

- Megtapasztalja és megélje a közösséghez való tartozás élményét.
- Ismerje és értse meg a közösség szabályait.
- Eltérő vélemény esetén képes legyen megfogalmazni véleményét, képes legyen a kritikai gondolkodásra.
- Ismerkedjen meg a hatékony konfliktuskezelés néhány módszerével.
- Vállaljon felelősséget cselekedeteiért, ismerje a jóvátétel, kárenyhítés néhány módszerét.
- Megismerje a közösségben betölthető szerepek fontosságát.
- Felismerje saját státuszát a közösségben. A közösségben felmerülő előítéleteket és sztereotípiákat ismerje fel.
- Fogadja el, hogy más közösségek, csoportok ugyanolyan értékesek, mint saját csoportjai.

ÓRA	TÉMA	KULCSKOMPETENCIA	ISMERET/FOGALMAK	MEGJEGYZÉS
I. Test és lélek				
Célok, feladatok: A tanulók testi és lelki egészséggel kapcsolatos ismereteinek gyarapítása és az önmagukért való felelősség érzésének erősítése. A beteg és a fogyatékkal élő emberek iránti empátia fejlesztése.				
1.	Nemzedékek	természettudományos kompetencia anyanyelvi kommunikáció	Testi tulajdonság, lelki tulajdonság, szellemi képesség, szükséglet, fejlődés, egészség, betegség, fogyatékoság, befogadás, elfogadás, lelkiismeret, szándék, döntés.	
2.	Fejlődés és szükségletek	természettudományos kompetencia anyanyelvi kommunikáció		
3.	Az egészség	természettudományos kompetencia		
4.	Fogyatékkal élő emberek a társadalomban	szociális és állampolgári kompetencia anyanyelvi kommunikáció		Paralimpia Brazília 2016 eredményei
5.	Döntéseink	szociális és állampolgári kompetencia anyanyelvi kommunikáció kezdemenyezőképesség és vállalkozói kompetencia		
6.	A lelkiismeret	anyanyelvi kommunikáció		

7.	Összefoglalás	anyanyelvi kommunikáció		
II. Kapcsolat, barátság, szeretet				
Célok, feladatok: A saját kapcsolati háló szerkezetének tudatosítása. Annak megéreztetése, hogy az őszinte baráti kapcsolatok fontos szerepet játszanak az ember életében. Olyan kommunikációs technikák megismertetése, amelyek segíthetnek a barátság ápolásában és az esetleges konfliktusok feloldásában.				
8.	Kinek látjuk a másikat?	szociális és állampolgári kompetencia anyanyelvi kommunikáció	Barát, ismerős, rokonszenv, ellenszenv, barátság, őszinteség, hazugság, szeretet, tisztelet, közömbösség, harag, fájdalom, megértés, sértés, megbocsátás, konfliktus	
9.	Az együttérzés	szociális és állampolgári kompetencia anyanyelvi kommunikáció		
10.	Az őszinteség	szociális és állampolgári kompetencia anyanyelvi kommunikáció		
11.	A barátság és a szeretet	szociális és állampolgári kompetencia anyanyelvi kommunikáció		
12.	Kommunikáció	szociális és állampolgári kompetencia anyanyelvi kommunikáció		
13.	Erőszakmentes kommunikáció	szociális és állampolgári kompetencia anyanyelvi kommunikáció		Összekötve az osztályfőnöki órákon tanultakkal
III. Kortárs csoportok				
Célok, feladatok: A közösséghez való tartozás fontosságának megéreztetése. A csoporttagok közötti összetartozás érzését kiváltó legfontosabb tényezők tudatosítása. Egy-egy személy csoporton belüli helyzetének felismertetése. A csoporton belüli konfliktuskezelés és kárenyhítés néhány technikájának gyakorlati megismertetése. Annak megértetése, hogy mások csoportjai mások számára ugyanolyan értékesek.				
14.	Figyelünk egymásra	anyanyelvi kommunikáció	Csoport, közösség, összetartás, beilleszkedés,	
15.	Közösségeink	szociális és állampolgári kompetencia	idegen, kirekesztés, általánosítás, előítélet, hiba,	

		anyanyelvi kommunikáció	vétség, bűn, megbocsátás, jóvátétel, felelősség	
16.	Az együttműködés	szociális és állampolgári kompetencia		
17.	A konfliktus	anyanyelvi kommunikáció		
18.	Konfliktus kezelése a mindennapokban	szociális és állampolgári kompetencia		
19.	A szabályok	szociális és állampolgári kompetencia		
20.	Összefoglalás			

IV. Társadalmi együttélés

Célok, feladatok: Az etnikai és vallási sokszínűség tudatosítása és elfogadtatása, a kisebbségi tanulók esetében ezek identitáselemként való megerősítése.

A szociális érzékenység fejlesztése és a személyes felelősség érzésének felkeltése.

Az internet használatával és a virtuális közösségekkel kapcsolatos veszélyek tudatosítása.

21.	Népek, kultúrák	szociális és állampolgári kompetencia esztétikai - művészeti tudatosság és kifejező képesség	Népcsoport, vallási közösség, többség, kisebbség, szokás, hagyomány, ünnep, társadalom, vagyon, egyenlőség, egyenlőtlenség, igazságosság, igazságtalanság, tisztességes és tisztességtelen előnyszerzés, gazdagság, szegénység, szolidaritás, virtuális közösség	
22.	Együtt élünk	szociális és állampolgári kompetencia		
23.	Értékeink	anyanyelvi kommunikáció		
24.	Életkörülmények	kezdemenyezőképesség és vállalkozói kompetencia		
25.	Virtuális tér/közösségek	digitális kompetencia hatékony és önálló tanulás		
26.	Az internet veszélyei	digitális kompetencia anyanyelvi kommunikáció		A facebook buktatói c. film www.youtube.com/watch?v=cFcl3VLTyfu

V. Technikai fejlődés

Célok és feladatok: Annak tudatosítása, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és mi magunk is szerepet játszhatunk a természet károsításában vagy védelmében.

A tulajdonhoz való személyes viszony árnyalása a közösségi és a köztulajdon fogalmának bevezetésével.

A modern technika mindennapi életet érintő pozitív és negatív hatásainak felismertetése. A média viselkedést befolyásoló hatásainak tudatosítása.				
27.	Új csodák	digitális kompetencia	Ökológiai lábnyom, fogyasztás, technikai eszköz, függőség, magántulajdon, közösségi tulajdon, köztulajdon, visszaélés, média, reklám.	
28.	A reklámok hatása	esztétikai - művészeti tudatosság és kifejező képesség		
29.	Ember és technika	digitális kompetencia természettudományos kompetencia kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia		
30.	Enyém, tiéd	anyanyelvi kommunikáció		
31.	Ember és természet	természettudományos kompetencia		
VI. A mindenséget kutató ember				
Célok, feladatok: A vallások sokszínűségével és közös jellemzőivel kapcsolatos, különféle forrásokból származó ismeretek bővülésének elősegítése és rendszereztetése.				
32.	Mit értünk a világból?	anyanyelvi kommunikáció	Természeti erő, természetfeletti erő, vallás, egyház, templom, szertartás, vallási jelkép, ima, böjt, zarándoklat, szent könyv, szent hely, tudomány, tudományos megismerés, művészet, művészi alkotás, világkép, világnézet	
33.	A világ megismerése	kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia hatékony és önálló tanulás		
34.	A világ ábrázolása	esztétikai - művészeti tudatosság és kifejező képesség		
35.	Vallás	szociális és állampolgári kompetencia		
36.	Év végi összefoglalás, értékelés			

A fejlesztés várt eredményei a 6. évfolyam végén	A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért. Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, elfogadja és értékeli a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket. Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére. Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is. Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával. Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat. Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat. Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mérten szerepet vállal a rászorulóknak segítségében. Megbecsüli a neki nyújtott segítséget. Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet. Ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit. Tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez. Érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világképek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valósághoz. <i>Megjegyzés: A vastag betűvel szedettek a minimumkövetelményt jelölik.</i>